

Inhoud

Dankwoord	XI
Voorwoord	XIII
Infographic	
Nederland in één oogopslag	XVII
Inleiding (<i>Jan Heijmans & Job Christians</i>)	1
Waarom dit boek?	5
Wat staat er in dit boek?	8
En nu ...	12
Wat kunt u met <i>The Dutch Way</i> ?	13
Infographics over Nederland(ers)	17
Het onderwijssysteem in Nederland in 2017	19
Scholen per denominatie	20
Overheidsuitgaven Nederland in 2017	21
Welzijn van Nederlandse leerlingen	22
Factsheet per sector (1)	23
Diversiteit in Nederland	24
Factsheet per sector (2)	25
100 jaar Nederlands onderwijsbeleid in kaart	26
1 Vrijheid van onderwijs als ingewikkeld krachtenspel (<i>Edith Hooge</i>)	29
Inleiding	31
Historische context	31
Spanning tussen de vrijheid van onderwijs en overheidsbemoeienis	32
Autonomie voor ouders, leraren en schoolbesturen	33
Vrijheid van onderwijs in de praktijk	38
De krachtmeting rond vrijheid van onderwijs	40
2 Terug naar de basis: over goed onderwijs, het oordeel van de leraar en onderwijskundig professionalisme (<i>Gert Biesta</i>)	47
Lof voor de leraar?	49
De <i>learnification</i> van het onderwijs	50
De drievoudige vraag naar onderwijsdoelen	51
De centrale rol van oordeelvorming	53
Pragmatisme, normativiteit en goed onderwijs	55

Oordeelvorming en democratisering van de beroepen	56
Post-democratische hervormingen: de afbrokkeling van professionaliteit	57
Leraren vorderen hun professionaliteit terug	60
3 Voor ieder kind een plek. Inclusie als opdracht voor brede scholen en integrale kindcentra (<i>Jeannette Doornenbal</i>)	69
Inleiding	71
Eén boodschap	72
Eén kernvraag	76
4 Ontwikkeling van het onderwijsvak in Nederland: van regulerende structuur naar samenwerkingscultuur (<i>Marco Snoek</i>)	89
Inleiding	91
Onderwijskwaliteit en onderwijsinnovatie als resultaat van systeemstructuren	91
Onderwijskwaliteit en onderwijsinnovaties als resultaat van de professionaliteit van individuele leraren	94
Onderwijskwaliteit als resultaat van een samenwerkingscultuur	98
De ontwikkeling van teacher leadership in Nederland	101
Onderwijskwaliteit en innovatie als gedeelde verantwoordelijkheid	102
5 Inspectie en verantwoording in het Nederlandse onderwijs (<i>Inge de Wolf, Jos Verkroost, Herman Franssen</i>)	109
Inleiding	111
De werkwijze van de inspectie	111
Kenmerken onderwijstoezicht	114
Reflectie in het onderwijs(stelsel) en bij de inspectie	118
Dilemma's in het toezicht	119
6 Excellentie in emancipatie, een eeuw lang zoeken naar evenwicht (<i>Marc Vermeulen & Sietske Waslander</i>)	131
Inleiding	133
Een keerpunt	133
Onderwijs doet ertoe	134
Onderwijsexpansie	136
Sociale ongelijkheid en schoolloopbanen	138
Het einde van de meritocratie?	141
Synthese, een meervoudige onderwijsuitdaging	143
De weg vooruit	145

7	‘Superdiversiteit als (hoger) onderwijskans’ (<i>Rick Wolff</i>)	155
	Inleiding	157
	(Super)diversiteit door een relatief open systeem	158
	Diversiteit in het hoger onderwijs, maar wel via een omweg	159
	Ongelijkheid in studiesucces als gegeven	161
	Verschillen in studiesucces nader bestudeerd	163
	De integratie- en kapitaalbenadering als theoretische duiding	164
	Gelijke kansen op studiesucces: sociaal-kapitaalinvestering als wenkend perspectief	166
	Diversiteit als kans, superdiversiteit als superkans	168
8	De positie van het beroepsonderwijs in het Nederlandse onderwijsbestel (<i>Marc van der Meer</i>)	177
	Inleiding	179
	Ontwikkeling van het middelbaar beroepsonderwijs	179
	Interne en externe uitdagingen	182
	Doorstroomagenda	185
	Verschuivingen in de economische structuur	186
	Betekenis van de kwalificatiestructuur	189
	Innovatiebeleid	191
	Postinitieel onderwijs	193
	De toekomst	194
9	Ontwikkel een innovatieve mindset (<i>Caroline Hummels</i>)	203
	Inleiding	205
	Maatschappelijke en onderwijskundige paradigmaverschuivingen	205
	Naar zelfsturend, competentiegericht, levenslang leren	207
	Onze positie en benadering: tien parameters	209
	Vier concrete voorbeelden van innovatieve manieren van leren	212
	Het zelfsturende, levenslang-leren ecosysteem van Industrial Design	213
	Learning on the Move (LOTM)	216
	Embodied Ideation Toolkit (EIT)	218
	Goed Wijzer en iMO-LEARN door Studio Tast	220
10	Reflecteren op The Dutch Way – observaties en richtlijnen voor de toekomst (<i>Alma Harris & Michelle S. Jones</i>)	229
	Inleiding	231
	<i>The Dutch Way</i> : een goed bewaard geheim?	232
	Wat kunnen we leren van <i>The Dutch Way</i> ?	237